

Rešitev.

raz je bilo, da je vse škripalo pod nogami. Po ulicah je bilo le malo ljudij in še ti so se stiskali in zavijali v obleko, da bi vsaj ne mogel mraz kje do živega, a ostra burja je že steknila vsako še tako majhno luknjico na obleki, da je potipala telo prav neprijetno. Zato si je vsak želel priti prej ko mogoče v dobro zakurjeno sobo, da bi se stisnil k gorki peči. O kako prijetno boža otrple ude tista blagodejna toplota, ki tako puhti od zakurjene peči!

A v vsaki sobi ni bilo gorke peči, da bi si človek ogrel premrzlo telo. V podstrešni sobici vdove Ane, nekdanje delavke v tobačni tovarni, je bilo mrzlo skoraj kakor zunaj. V kotu je sicer stala majhna, železna pečica, toda — bila je mrzla kot led. V nji ni več prasketal ogenj, ki bi vsaj za trenotek ogrel malo sobico: včeraj je Ana vrgla zadnja polena v peč. Danes pa je pihal skozi špranje pri vratih oster zrak, zopern kot strup. V jedinem oknu, ki je le na pol razsvetljevalo sobico, je bila utrta šipa; luknja je bila sicer zamašena s papirjem, a je vendar skozi pihala sapa, da je Ano zeblo noter do kosti. . . .

— Sedela je v kotu na pol polomljenem stolu. Vsakega diha posebej je videla sapo pred seboj, kakor oblaček dima je plavala pred njenim obličjem. Z levico si je podprla glavo in se naslonila na rob stola. Ozrla se je po sobi . . . ob zidu je stalo par polomljenih stolov, tam pod oknom stara, z rdečimi rožami pobarvana skrinja, zraven pa široka postelja, kjer so v cunje zakopani spali njeni trije otroci . . . bolni . . .

Ana se je zamislila. . . .

Torej dva meseca bo že jutri, odkar je šel čez morje . . . v Ameriko . . . njen Anton. Ko je bil še doma, ko je še delal pri Tschinku in — otroci so bili tedaj še zdravi — no, takrat je že še šlo, vsaj za sproti je bilo. Pozneje pa . . . njega se je lotila misel, da mora v Ameriko . . . v par letih tam obogati in — vrne se k nji . . . potem bota zlahka živela, otroke pa preskrbela kar najbolje. Celo leto je spravljaj denar skupaj za vožnjo, in ko je prišel čas odhoda, še ni bilo dovolj. Dan pred odhodom je še prodal nekaj ne ravno neizogibno potrebnega pohištva, in . . . objel je otroke, jih poljubil, prekrizal, segel nji v roko in — šel. In sedaj? Sedaj je bil njen zaslužek pri kraju: šivanje, likanje je pošlo; prišla je pa zima, dolga, huda; denar je pošel; treba je bilo trpeti pomankanje; otroci so jeli bolehati, poklicala je zdravnika, ta je opravil zastonj, toda s čim kupiti zdravila? Denarja ni za zimsko obleko sebi in otrokom, denarja ni za stanovanje, denarja ni za najpotrebnejše reči. Ker že dolgo ni bila nikjer v delu, tudi ni imela več pravice obrniti se kam za pomoč. Anton je sicer obljubil, da bo takoj pisal, takoj poslal denarja, toda sedaj ni ne pisma ne denarja. Bog ve, kje je . . . Bog ve, kaj se mu je pripetilo . . .

Ana je mraza zadržtela in se stresla po vsem životu.

„Oh, moj Bog, s čim sem zaslužila, da si me tako hudo udaril!“ je vzdihnila. „Če že tepeš in pokoriš mene, prizanesi vsaj tem otročičkom!“

Na postelji se je začelo nekaj gibati, mala glavica je pokukala izpod odeje.

„Mama! — Mama, zebe!“

Ana stopi k postelji, malo popravi odejo in poboža malo, kodrasto glavico.

„Ivanček! kaj si se že zbudil? Le spančkaj še, le! Saj si priden. Vidiš, kako sta tvoja bratca pridna. Le še ti zaspančkaj!“

Komaj je pomirila jednega in ga spravila pod odejo, že se oglasi drugi:

„Mama! lii.“

„Kje te lii? Tonček!“

„Tu notri, tu me tišči.“ Otrok je pokazal s prstkom na grlo.

„Bo kmalu bolje, Tonček. Kar pod odejo smukni! Tam je gorko. Tako! Aha, šuk, šuk!“

Nato se zbudi še najmlajši, Cirilček. Ker vidi mater pred seboj, so prve njegove besede:

„Mama! lačen!“

„Samo majhno še potrpi, Cirilček, bom šla takoj iskat. Ta čas pa le še pod odejo zlezi, da te ne bo zeblo! — Tako.“

Zopet so vsi trije utihnili in zaspali. Mati jih je še dobro zadelala z odejo tako, da so samo glavice moleli izpod odeje. Potem je ogrnila veliko zimsko ruto, pogledala še jedenkrat na posteljo, odprla vrata, jih zaklenila za sabo in šla.

Najprej je stopila k hišnemu gospodarju v dobro zakurjeno sobo. O, kako dobro je dela ta toplota njenemu telesu. Gospodar jo je kaj prijazno sprejel, ker je mislil, da mu je prinesla stanarino. Poznal jo je, da je bila vedno točna s plačevanjem, prinesla je rajše dva dni prej kakor poznej. Kako se je torej začudil, ko mu je Ana povedala, da sedaj ne more, da nima. . . .

„Če ne morete sedaj, pa pozneje“, je dejal prijazni gospod. „Ker ste bili vedno tako vestni s plačevanjem, prav rad malo počakam, če je treba, tudi dalj časa.“

Nato se je Ana hvaležno poslovila in odhitela po stopnicah na ulice. Mrzla, strupena burja ji je tu brila nasproti in ji nosila droben sneg naravnost v oči in obraz. Ana se je skrbneje zavila v ruto in urno hitela po ulicah, da je ne bi začelo zebsti. Ker pa je bila le lahno napravljena, je ostra burja kmalu našla pot do njenega života: začelo jo je zebsti, da se je vsa tresla.

Prišla je na glavni trg pred lepo, visoko hišo. S tresočo roko je prišla za kljuko pri ogromnih vežnih vratih. Nekaj časa je obstala ne vedoč, ali bi ali bi ne. Slednjič se je vendarle ohrabrila, odprla vrata in stopila v vežo. Šla je po lepih, kamenitih stopnicah v prvo nadstropje in obstala pred vrati, nad katerimi je bilo zapisano: „Hermann Tschink, Lederfabrikant.“ Pri tem je delal njen mož ves čas, dokler ni šel v Ameriko.

Ana potrka.

Debel, osoren glas se ji je odzval od znotraj. Drgetaje je odprla vrata, vstopila in obstala pri vratih. Pri pisalni mizi je zagledala moža zabuhlega obraza, ki se prvi hip ni zmenil za njo. Šele za nekaj časa je malo privzdignil glavo, jo ostro pogledal izpod zlatih naočnikov in jo pomeril z očmi.

„No, kaj?“ je osorno zarežal nad njo z naglasom, ki je kazal da umc slovenščine le nekaj neizogibno potrebnih besedij. Zato sta se le težko zme- nila, ker tudi Ana ni znala veliko nemškega. Razložila mu je, kakor je vedela in znala, svojo zadrego, svojo revo; povedala mu je, da ima doma bolne otroke, da bo njen mož, kadar se vrne, zopet prišel delat v njegovo tovarno, če bi ji torej hotel nakloniti malo podporo za bolne otroke . . .

„A was! Gesindel, delat!“ je siknil po kratkem preudarku. A da bi se je prej odkrižal, je segel v žep, prinesel iz njega pest dobriza in ji vrgel z največjo nevoljo par grošev po mizi.

Ana je pobrala denar, se zahvalila in šla.

Štirje groši! . . . Kam naj jih obrne? Tako umevajo njeno revo! Po vrh pa še to očitaneje: „delat!“ Kdo bi šel raje nego ona. Kakor ostro jeklo so se zarezale te besede v njeno materino srce. Kaj naj pusti otroke doma lačne, bolne, . . . sama naj gre pa delat! . . .

Stopila je zopet na ulice. Kam naj se obrne sedaj? . . . . Poskusiti hoče še nekje. Ko je še služila v tobačni tovarni, je poznala starega, pri- jaznega gospoda, ki jih je sprejemal v službo. Ta je že marsikateri njenih tovarišic pomagal iz zadrege; morebiti se usmili tudi nje. Napoti se torej naravnost k njemu.

Prišedši pred tovarno je stopila v pritličje, kjer je imel oni gospod svojo pisarno. Ravno se je ozirala okrog, na katera vrata bi potrkala, ko se odpró vrata tik nje in na prag stopi mož z belo, dolgo brado.

„Ana, kaj ste vi? Kaj pa je vas privedlo k meni? . . . Prosim, tukaj notri vstopite!“ je dejal prijazni gospod in ji ponudil stol zraven sebe.

Ana mu je nato razložila svojo revo in ga prosila, naj bi jo zopet sprejel v delo, brž ko bodo otroci ozdraveli. Gospod ji je z veseljem obljubil, da ji bo že preskrbel mesto, kadarkoli pride. Nato je s ključkom odprl mal predalček pisalne mize in skrivaj nekaj vzel iz njega. Stisnil ji je v roke nekaj papir in ji dejal:

„Nate, Ana, tole spravite! Za prvo potrebo bo že. Kadar bote prišli delat, bote že vrnili, če pa ne . . . pa tudi nič ne de.“

Ana skoro ni verjela lastnim očem: v roki je zagledala — petak. Sama ni vedela, kako bi se zahvalila gospodu. Komaj se je dobro zavedela, kako in kaj, že je bila zunaj na ulicah. Med tem je burja razgnala meglo in solnce je posijalo — blede in slabotno; zdelo se je, da je tudi v njeno dušo posijalo solnce — a svetlo in blagodejno . . .

Ana je bila rešena.

Domov gredé je nakupila v prodajalnici najpotrebnejših rečij, pri peku kruha in pri branjevcu je naložila poln naročaj drv. Vsa obložena je hitela domov tako zlahka, tako veselo . . . dasi je komaj nesla.

Prišedši domov je na tihem odklenila vrata, odložila breme tiho, kolikor je le mogla, da ne bi zbudila spečih otrok. Najprej se je ozrla na nje: solnce je že posijalo na posteljo, ljubko se je poigravalo s kodrastimi laski drobnih glav. Ani so se zdela ličeca nekam bolj bleda, bolj upala . . . a v svoji materinski ljubezni tega niti lastnim očem ni mogla verjeti, vsa srečna je vskliknila: „O, le spanččajte, dragci moji! — Nekoliko še potrpite, juhca bo prav kmalu gorka! — Oj, kako bodo veseli, moji nagajivčki!“ . . . In materi je veselja zatrepetaló srce.

V pečici je že zaplapolal ogenj. Ana je zakurila prav močno, da bi se soba prej ogrela. Nakrat je bila pečica vsa razbeljena. Ani je bilo, kakor bi ji novo življenje vlivá v otrple ude. Vendar se pa pri tem ni počutila nič kaj dobro: prej vsa premražena, sedaj pa hipoma toliko gorkote. Tako nagla izprememba gotovo tudi otrokom ne bo dobro dela . . . Ana se je zopet ozrla na posteljo . . . Kako sladko spančkajo njeni trije ljubljenci! Kakor trije angeljčki se ji zdijo . . . Kako dobro jim je sedaj. Saj še ne morejo vedeti, kaj je življenje, kaj je svet. Toda — kaj jih še čaka? . . . Trpljenje . . . bridko . . . grenko.

Ana se je naglo otresla teh mislij. Odstavila je juho, da bi se maló pohládila. Mej tem pa je stopila k postelji, da bi otroke spravila po konci. Na lahko je prvemu pri kraju postelje položila roko na čelo, ki je bilo nekam mrzlo . . .

„Ivanček! — Ivanček!“ je klicala sprva tiho, potem pa vedno glasneje. Ivanček pa je le še spal.

„Ivanček! Jêst! juhca je že kuhana — Glej ga no zaspaneta, kako to spi!“

Ana ga prime za roko — bila je mrzla kot led . . .

V glavo ji šine misel . . . strašna . . . grozna . . .

Strese se, zatrepeta po vsem životu . . .

Urno odgrne odejo . . . vzdigne Ivančka v sami srajčki iz postelje . . . toda . . . oh groza! . . . glavica ji omahne na prsi . . . telesce je hladno.

Ivanček je mrzel . . . mrtev.

„ . . . Oh! moj Bog!“ zavpije Ana grozno . . . obupno, kakor bi ji oster nož zasadil v materino srce.

Ivanček ji pade iz rok.

Naglo odgrne še ona dva . . . telesci sta bili mrzli . . . v nobenem več življenja.

Ana se je vrgla čez mrtve otroke.

Jokala ni . . . le hropela, ihtela je . . . Telo se ji je vilo in krčilo silnega ihtenja.

Kmalu tudi tega ni mogla več, le pojemala je še . . .

Vzdignila je nekoliko glavo. Pogledala na steno . . . na zamazano podobó žalostne Matere Božje.

„Marija! ti, ki si čutila, kar občuti sedaj moje srce, ti mi pomagaj, da voljno prenesem ta udarec! . . .“ —

Ana se je nekoliko umirila. Sedla je na skrinjo zraven postelje. —

„... Božja volja je morala biti“, je dejala naposled. Ozrla se je še jedenkrat tja na posteljo ... na svoje mrtve otročičke...: „O, ljubi moji, sedaj ste že angeljčki tam gori... tam prosite za-me njega, ki vas je poklical k sebi... ki vas je... rešil!“

A. Stanov.

Svetniki-ljubitelji in ljubljenci živalij.

(Po Fr. Lindenu priobčuje Jos. Volc.)

XL.

Nmalu potem je prišel sv. Frančišek v mestece Alvijano. Tu je zbral ljudstvo na cesti in začel pridigati. A po strehah na okrog so lastovice tako glasno ščebetale, da ni bilo možno prav razumeti govornika. Svetnik pa se obrne proti njim in zakliče: „Ve lastovice tam-le gori, sestrice moje! Zadosti dolgo ste se glasile; čas je, da tudi jaz pridem do besede. Poslušajte toraj božjo besedo in lepo tiho molčite, dokler govorim.“ Takoj so utihnile, kakor da bi ga bile razumele, in so na svojem prostoru mirne ostale do konca govora. Ta čudež je močno poživil vero in pobožnost vseh poslušalcev, ki so hvalili Boga in pazno poslušali govornika.

Jednakih dogodb je še več v življenju sv. Frančiška. Nekoč je n. pr. ob svoji povrnitvi iz Sirije videl pri Beneških lagunah množico ptičev, kateri so močno gostoleli in žvrgoleli. Ko je prišel med nje, je ravno s svojim tovarišem glasno molil brevir; zaradi tičjega vrišča pa nista mogla razumeti drug drugega. Zato zapove Frančišek ptičkom, naj prenehajo s petjem toliko časa, da se skonča molitev. In res ptički mahoma utihnejo in molčijo tako dolgo, da jim dá dovoljenje, naj le zopet pojó.

XLI.

Ob času sv. Frančiška je bilo v mnogih krajih po Laškem še veliko volkov. Tudi do teh je večkrat svetnik pokazal svojo čudežno oblast. Nekoč bi bil šel rad na samotno goro, pa ni znal najti prave poti; prosi torej nekega kmeta, naj bi ga spremljal. Kmet se izgovarja, da na ono stran je zelo nevarno, ker so volkovi. Frančišek pa mu obljubi in zagotovi, da mu ne bo noben volk storil nič žalega ne tje ne nazaj. In kmet se je prepričal, da je svetnik izpolnil svojo besedo; zakaj ko se je po noči vračal, so se mu na potu pridružili volkovi, ki so se mu dobrikali kakor psi in ga spremljevali celó do doma, ne da bi mu storili kaj hudega. Kmet je to pripovedoval po vsej okolici in rekel, da ta mož, katerega je spremljal, mora Bogu zelo ljub biti, ker je dobil popolno oblast do volkov. Potem so se zbrali vaščanje v velikem številu, so poiskali svetega moža in ga lepo prosili